

31.12.2020

לכבוד:

מר מרדכי כהן
מנכ"ל משרד הפנים
בדואר אלקטרוני: mankal@moin.gov.il

שלום רב,

הנדון: תרגום הפרסומים בדבר הפעלת התכנית לביטחון תזונתי לשפה הערבית

אנו פונים אליכם בדרישה דחופה לתרגום המידע שהפיץ משרד הפנים, באשר לתחילת פעילות התכנית החדשה לחלוקת תווי מזון ולקידום ביטחון תזונתי, לשפה הערבית.

1. בימים האחרונים הופצו באמצעי התקשורת וברשת האינטרנט, לרבות אתר משרד הפנים, פרסומים בדבר תחילת פעולתה של תכנית חשובה ומבורכת לחלוקת תלושי מזון למשפחות מוחלשות ומעוטות אמצעים (להלן: **התכנית**).

2. מודעות והסברים לציבור על הפעלת התכנית פורסמו באמצעות עלוני פרסום ברשת וכן באתר האינטרנט של משרד הפנים (להלן: **הפרסומים**), על מנת ליידע את הציבור על הפעלת התכנית ולהנגיש לקהל היעד מידע על זכויותיו. הפרסומים כוללים הסבר כללי אודות התכנית, תנאי הזכאות, גובה הסיוע שיינתן למשפחות הנזקקות על פי מספר נפשות, ואופן הפעלת התכנית באמצעות הרשויות המקומיות. כן מפורטים מקרים חריגים שבהם ניתן להגיש בקשה להכרה בזכאות, על אף שהמבקש איננו זכאי על פי הקריטריונים הראשוניים, והאופן והמועדים שבהם ניתן להגיש בקשות כאמור. כל אלה פרטים חיוניים להבנת זכויות הזכאים במסגרת התכנית, ולצורך הגשת בקשות לקבלת הסיוע ולמימוש זכויות הזכאים.

3. חרף חשיבותה של התכנית לכלל האוכלוסייה הענייה בישראל, שבה גם דוברי ערבית ושפות נוספות, הפרסומים מופיעים באתר ובעלונים בשפה העברית בלבד. ניסיון להגיע לתרגום הפרסום בערבית באתר משרד הפנים מוביל להודעה לפיה "העמוד אינו קיים בשלב זה".

4. כידוע, קיים ייצוג יתר משמעותי לאוכלוסייה הערבית בקרב משפחות עניות, ביחס לחלקה של האוכלוסייה הערבית מתוך כלל אוכלוסיית המדינה. משפחות ערביות מהוות 14.6 אחוזים מכלל משקי הבית בישראל, אך חלקן בקרב המשפחות העניות (לאחר שקלול מיסים ותשלומי העברה) מגיע ל- 36.6 אחוזים (ר' דו"ח ממדי העוני והפערים החברתיים 2018, מינהל המחקר והתכנון - המוסד לביטוח לאומי). על פי הנתונים האחרונים ביותר שפרסם המוסד לביטוח לאומי, תחולת העוני בקרב משפחות מהחברה הערבית בישראל עומדת על 45.3 אחוזים, למעלה מפי שניים מתחולת העוני הכללית בקרב משפחות - 18 אחוזים בלבד. גם המדדים לעומק העוני וחומרתו מצביעים על פער משמעותי לרעת האוכלוסייה הערבית. המשמעות היא

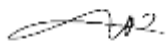
שחלקן של משפחות ערביות שאינן יכולות לעמוד בהוצאות חיוניות דוגמת קניית מזון, גדול מחלקן באוכלוסייה הכללית, ומכאן שמשפחות דוברות ערבית כשפת אם הן קהל יעד עיקרי של התכנית לביטחון תזונתי.

5. על מנת לאפשר גישה שוויונית לשירותים ולמשאבים הציבוריים, על הפרסום להתבצע בעברית ובערבית במקביל באופן זהה ותוך הנגשה מתאימה של המידע באמצעי התקשורת הזמינים לאוכלוסייה הערבית (רעא 10011/17 מי-טל הנדסה ושירותים בע"מ נ' חאלד סלמאן (פורסם בנבו, 19.8.2019); ע"א 4926/08 נאשף איל ושות' ואח' נגד הרשות הממשלתית למים וביוב (פורסם בנבו, 9.10.2013); בג"ץ 19/4069 סלאח נ' מנכ"ל משרד החינוך (פורסם בנבו, 18.6.2019)).

6. העדר תרגום של המידע ב"זמן אמת" מפלה את האוכלוסייה שאינה דוברת עברית, ומונע ממנה לקבל גישה שווה למידע ולהטבות הניתנים מטעם הממשלה. העברת האחריות לתרגום המידע לכתפי הרשויות המקומיות אינה יכולה לפטור את משרד הפנים מאחריותו להנגשה שוויונית של המידע המפורסם על ידו, באשר לתכנית המופעלת על ידו. ראשית מדובר בעלות כספית שתוטל על רשויות ערביות אך לא על הרשויות היהודיות, שנית, עריכת התרגום בכל רשות מקומית על פי יכולתה יגרור חוסר אחידות ועיכוב משמעותי בפרסום המידע והנגשתו לאוכלוסייה הערבית. שלישית, משרד הפנים לא פרסם הנחיה המחייבת את הרשויות המקומיות הערביות והרשויות המעורבות לפרסם ולהנגיש את המידע גם בערבית, ואף אינו מציע להשתתף בעלות התרגום והפצת המידע על ידו, כך שהדבר נותר לשיקול דעתן של הרשויות המקומיות עצמן.

7. מכאן דרישתנו לתרגום מידי של כל הפרסומים והמידע על התכנית לביטחון תזונתי, באתר משרד הפנים ובכל אמצעי התקשורת האחרים, בשפה הערבית ללא דיחוי נוסף.

בכבוד רב ובברכה,

רעות שאער, עו"ד
מנהלת פניות הציבור

העתקים :

היועץ המשפטי לממשלה ד"ר אביחי מנדלבליט, באמצעות פקס: 02-6467001

הלשכה המשפטית במשרד הפני, באמצעות דוא"ל: mishpatit@moin.gov.il

שר המשפטים חה"כ אריה מכלוף דרעי, באמצעות דוא"ל: Sar@moin.gov.il